

Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych wydanym na podstawie art. 50 ust. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.).

Przedmiotowe rozporządzenie określa:

- rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, zwanych dalej *?specjalistycznymi usługami?* ;
- kwalifikacje osób świadczących specjalistyczne usługi;
- warunki i tryb ustalania oraz pobierania opłat za specjalistyczne usługi świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi;
- warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, o których mowa w pkt poprzednim.

Ustawodawca ustala się następujące rodzaje specjalistycznych usług dostosowanych do szczególnych potrzeb osób wymagających pomocy w formie specjalistycznych usług, wynikających z rodzaju ich schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym:

1. uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym zwłaszcza:

1. kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych oraz wspieranie, także w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych, w szczególności takich jak:

1. samoobsługa, zwłaszcza wykonywanie czynności gospodarczych i porządkowych, w tym umiejętność utrzymania i prowadzenia domu,
2. dbałość o higienę i wygląd,
3. utrzymywanie kontaktów z domownikami, rówieśnikami, w miejscu nauki i pracy oraz ze społecznością lokalną,
4. wspólne organizowanie i spędzanie czasu wolnego,
5. korzystanie z usług różnych instytucji,

1. interwencje i pomoc w życiu w rodzinie, w tym:

1. pomoc w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych - poradnictwo specjalistyczne, interwencje kryzysowe, wsparcie psychologiczne, rozmowy terapeutyczne,
2. ułatwienie dostępu do edukacji i kultury,
3. doradztwo, koordynacja działań innych służb na rzecz rodziny, której członkiem jest osoba uzyskująca pomoc w formie specjalistycznych usług,
4. kształtowanie pozytywnych relacji osoby wspieranej z osobami bliskimi,
5. współpraca z rodziną - kształtowanie odpowiednich postaw wobec osoby chorującej, niepełnosprawnej,

3. pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, w tym:

1. w uzyskaniu świadczeń socjalnych, emerytalno-rentowych,
2. w wypełnieniu dokumentów urzędowych,

1. wspieranie i pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, w tym zwłaszcza;
1. w szukaniu informacji o pracy, pomoc w znalezieniu zatrudnienia lub alternatywnego zajęcia, w szczególności uczestnictwo w zajęciach warsztatów terapii zajęciowej, zakładach aktywności zawodowej, środowiskowych domach samopomocy, centrach i klubach integracji społecznej, klubach pracy,
2. w kompletowaniu dokumentów potrzebnych do zatrudnienia,
3. w przygotowaniu do rozmowy z pracodawcą, wspieranie i asystowanie w kontaktach z pracodawcą,
4. w rozwiązywaniu problemów psychicznych wynikających z pracy lub jej braku,
5. pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi, w tym:
1. nauka planowania budżetu, asystowanie przy ponoszeniu wydatków,
2. pomoc w uzyskaniu ulg w opłatach,
3. zwiększanie umiejętności gospodarowania własnym budżetem oraz usamodzielnianie finansowe;

- pielęgnacja - jako wspieranie procesu leczenia, w tym:

1. pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych,
2. uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt lekarskich, badań diagnostycznych,
3. pomoc w wykupywaniu lub zamawianiu leków w aptece,
4. pilnowanie przyjmowania leków oraz obserwowanie ewentualnych skutków ubocznych ich stosowania,
5. w szczególnie uzasadnionych przypadkach zmiana opatrunków, pomoc w użyciu środków pomocniczych i materiałów medycznych, przedmiotów ortopedycznych, a także w utrzymaniu

higieny,

6. pomoc w dotarciu do placówek służby zdrowia,
7. pomoc w dotarciu do placówek rehabilitacyjnych;

- rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.):

1. zgodnie z zaleceniami lekarskimi lub specjalisty z zakresu rehabilitacji ruchowej lub fizjoterapii,
2. współpraca ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego zmierzającego do wielostronnej aktywizacji osoby korzystającej ze specjalistycznych usług;

- pomoc mieszkaniowa, w tym:

1. w uzyskaniu mieszkania, negocjowaniu i wnoszeniu opłat,
2. w organizacji drobnych remontów, adaptacji, napraw, likwidacji barier architektonicznych,
3. kształtowanie właściwych relacji osoby uzyskującej pomoc z sąsiadami i gospodarzem domu;

- zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535, z późn. zm.).

Specjalistyczne usługi są świadczone przez osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu: pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga, logopedy, terapeuty zajęciowego, pielęgniarki, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, specjalisty w zakresie rehabilitacji medycznej, fizjoterapeuty lub innego zawodu dającego wiedzę i umiejętności pozwalające świadczyć określone specjalistyczne usługi.

Osoby świadczące specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi muszą posiadać co najmniej półroczny staż w jednej z następujących jednostek:

- szpitalu psychiatrycznym;
- jednostce organizacyjnej pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- placówce terapii lub placówce oświatowej, do której uczęszczają dzieci z zaburzeniami rozwoju lub upośledzeniem umysłowym;
- ośrodku terapeutyczno-edukacyjno-wychowawczym;
- zakładzie rehabilitacji;
- innej jednostce niż wymienione w pkt powyżej, świadczącej specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W uzasadnionych przypadkach specjalistyczne usługi mogą być świadczone przez osoby, które zdobywają lub podnoszą wymagane kwalifikacje zawodowe, posiadają co najmniej roczny staż pracy w w/w jednostkach i mają zapewnioną możliwość konsultacji z osobami świadczącymi specjalistyczne usługi, posiadającymi wymagane kwalifikacje.

Osoby świadczące usługi polegające na kształtowaniu umiejętności zaspokajania

podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych oraz wspieranie, także w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych, muszą posiadać przeszkolenie i doświadczenie w zakresie:

- umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań;
- kształtowania nawyków celowej aktywności;
- prowadzenia treningu zachowań społecznych.

Odpłatność za specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustala ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby wymagającej pomocy w tej formie, na wniosek osoby zainteresowanej lub jej opiekuna, w zależności od posiadanego dochodu na osobę w rodzinie.

Minimalny poziom dochodu, od którego jest obliczana wysokość odpłatności, odpowiada aktualnie obowiązującemu kryterium dochodowemu osoby samotnie gospodarującej, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Przedziały dochodu uzyskiwanego przez osobę samotnie gospodarującą lub przypadającego na osobę w rodzinie określają następujące wskaźniki odpłatności:

Dochód osoby samotnie gospodarującej lub przypadający na osobę w rodzinie:

Wskaźniki odpłatności w procentach ustalone od ceny specjalistycznej usługi za 1 godzinę dla:

osoby samotnie gospodarującej	
osoby w rodzinie	
do 461 zł = 100 %	nieodpłatnie
powyżej 100 % do 132,5 %	1,5 %
powyżej 132,5 % do 165 %	3,5 %

3 %

7 %

powyżej 165 % do 187,5 %

5 %

11 %

powyżej 187,5 % do 220 %

7 %

15 %

powyżej 220 % do 237,5 %

11 %

20 %

powyżej 237,5 % do 255 %

15 %

25 %

powyżej 255 % do 265 %

22,5 %

32,5 %

powyżej 265 % do 275 %

30 %

40 %

powyżej 275 % do 282,5 %

45 %

55 %

powyżej 282,5 % do 290 %

60 %

70 %

powyżej 290 % do 310 %

75 %

85 %

powyżej 310 % do 330 %

90 %

100 %

powyżej 330 %

100 %

100 %

Cenę 1 godziny specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustala ośrodek pomocy społecznej, na podstawie analizy kosztów realizacji tego zadania lub wynika ona z umowy zawartej przez ośrodek pomocy społecznej z podmiotem przyjmującym zlecenie realizacji zadania.

Opłata za specjalistyczne usługi stanowi iloczyn ceny 1 godziny specjalistycznych usług (o którym mowa w ustępie poprzedzającym), wskaźnika odpłatności określonego w procentach (tabelka) oraz liczby godzin świadczonych usług w ciągu miesiąca.

Ośrodek pomocy społecznej wydaje decyzję o liczbie godzin przyznanych miesięcznie specjalistycznych usług oraz o wysokości odpłatności.

Jeżeli wyliczona kwota odpłatności za specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest niższa od kwoty określonej w art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, odpłatności nie pobiera się.

Odpłatność za specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w ośrodkach wsparcia regulują odrębne przepisy.

Opłata za specjalistyczne usługi jest wnoszona przez osobę uzyskującą pomoc w formie specjalistycznej usługi lub jej opiekuna, bezpośrednio lub przelewem do kasy urzędu gminy, w terminie do 15. dnia każdego miesiąca następującego po miesiącu, w którym wykonano usługę.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osoba zainteresowana może być, na jej wniosek lub na wniosek pracownika socjalnego, częściowo lub całkowicie zwolniona z ponoszenia odpłatności na czas określony, zwłaszcza ze względu na:

- konieczność korzystania co najmniej z dwóch rodzajów specjalistycznych usług;
- konieczność ponoszenia opłat za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej lub ośrodku wsparcia i za pobyt członka rodziny w placówce opiekuńczo-wychowawczej, leczniczo-rehabilitacyjnej, opiekuńczo-leczniczej lub pielęgnacyjno-opiekuńczej;
- konieczność korzystania przez więcej niż jedną osobę w rodzinie z pomocy w formie specjalistycznych usług lub usług opiekuńczych, w tym co najmniej jedną przewlekle chorą;
- zdarzenie losowe.

Opracował: Karol Łukasiewicz

{jcomments on}